

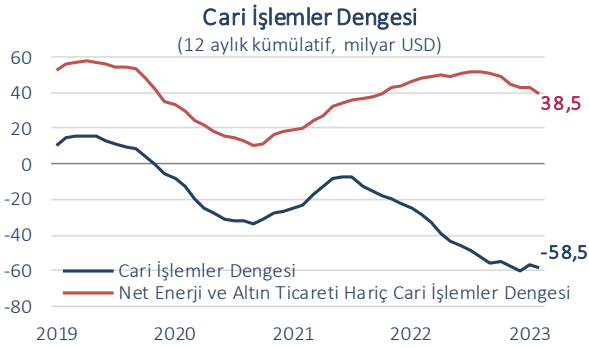


Dış ticaret açığı Temmuz'da 12,2 milyar USD oldu.

TÜİK'in açıkladığı verilere göre Temmuz ayında ihracat geçen yılın aynı ayına kıyasla %8,3 artarak 20,1 milyar USD, ithalat %10,5 yükselerek 32,3 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Böylece, dış ticaret açığı yıllık bazda %14,2 genişleyerek 12,2 milyar USD oldu. Temmuz'da ihracatın ithalatı karşılama oranı %62,2 ile düşük seviyelerde gerçekleşmeye devam etti.

Cari açık 5,5 milyar USD düzeyinde gerçekleşti.

Temmuz'da cari açık geçtiğimiz yılın aynı ayına kıyasla %58,1 oranında artarak 5,5 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Reuters anketine göre bu dönemde cari açığın 4,5 milyar USD olduğu tahmin ediliyordu. Cari açıktaki hızlı yükselişte yıllık bazda %45,8 artan net altın ithalatı nedeniyle dış ticaret açığındaki genişleme belirleyici olurken, Temmuz'da altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı 717 milyon USD fazla verdi. Diğer taraftan, Haziran ayına paralel biçimde yolcu taşımacılığı ve turizm gelirlerindeki olumlu seyrin cari işlemler açığındaki genişlemeyi sınırlandırdığı gözlemlendi. Temmuz'da söz konusu iki kalemden net 7 milyar USD gelir kaydedildi. Yılın ilk 7 aylık döneminde geçen yılın aynı dönemine kıyasla %31,4 oranında artarak 42,3 milyar USD düzeyinde gerçekleşen cari açık, 12 aylık kümülatif verilere göre 58,5 milyar USD seviyesine yükseldi.



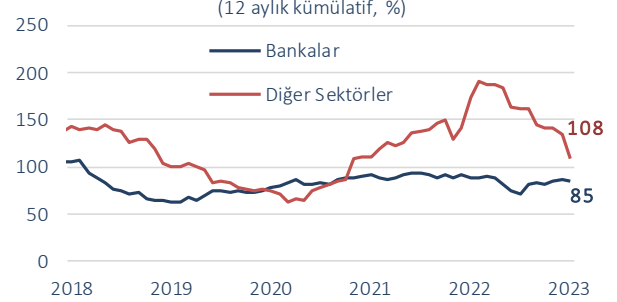
Doğrudan yatırımlarda ılımlı seyir devam etti.

Temmuz'da yurt içine yönelik net doğrudan yatırımlar 392 milyon USD ile son 3 ayın en yüksek seviyesinde gerçekleşti. Bu dönemde yurt dışı yerleşiklerin yurt içine yönelik net sermaye yatırımları Haziran'a göre hızlı artış kaydederek 510 milyon USD olurken, gayrimenkul yatırımları 206 milyon USD ile Mayıs 2021'den bu yana en düşük seviyesinde gerçekleşti. Ocak-Temmuz döneminde yurt içine yönelik net doğrudan yatırımlar yıllık bazda %47,3 azalarak 2,5 milyar USD oldu.

Portföy yatırımlarında sermaye girişi devam etti.

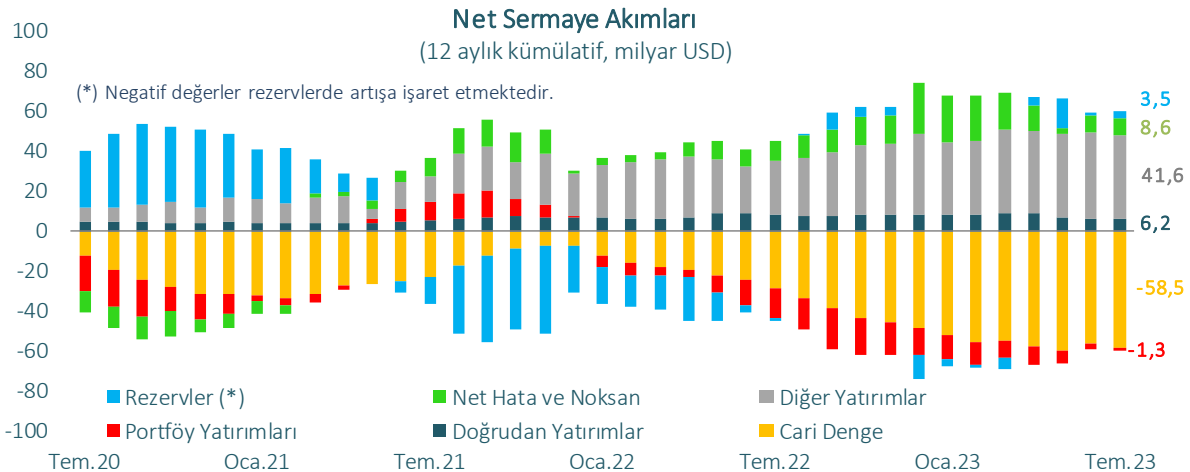
Portföy yatırımlarında Haziran ayında kaydedilen 1,8 milyar USD'lik güçlü sermaye girişinin ardından Temmuz'da da 1,2 milyar USD'lik net sermaye girişi oldu. Bu dönemde yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasındaki net alımları artmaya devam ederek 734 milyon USD olurken, borç senetleri piyasasında da 368 milyon USD ile Şubat'tan bu yana en yüksek sermaye girişi kaydedildi. Böylece, yılın ilk 7 ayında portföy yatırımlarında 49 milyon USD ile net sermaye girişi kaydedilmiş oldu. Geçtiğimiz yılın aynı döneminde portföy yatırımlarından net 12,2 milyar USD'lik sermaye çıkışı gözlemlenmişti.

Uzun Vadeli Borç Çevirme Oranları



Diğer yatırımlar kaleminde 2,3 milyar USD'lik sermaye girişi...

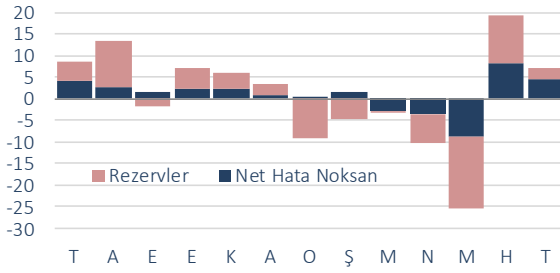
Temmuz ayında diğer yatırımlar kalemi 2,3 milyar USD net sermaye girişiyle son 3 ayın en olumlu görünümünü sundu. Bu



dönemde yurt dışı bankaların yurt içindeki efektif ve mevduatı 980 milyon USD artış gösterirken, yurt içi bankaların yurt dışındaki efektif ve mevduatı 942 milyon USD azaldı. Temmuz'da bankacılık sektörü, Genel Hükümet ve diğer sektörler yurt dışına sırasıyla 483 milyon USD, 35 milyon USD ve 181 milyon USD net kredi ödemesi gerçekleştirdi. 12 aylık kümülatif verilere göre, bankacılık sektöründe ve diğer sektörlerde uzun vadeli borç çevirme oranı sırasıyla %85 ve % 108 seviyelerine geriledi.

Rezervler ve Net Hata Noksan

(aylık, milyar USD)



Rezerv varlıklar ve net hata ve noksan...

Temmuz ayında rezerv varlıklar 2,8 milyar USD artarken, yılın ilk 7 ayında rezerv varlıklardaki toplam düşüş 23,8 milyar USD oldu. Net hata ve noksan kaleminde, Haziran'da kaydedilen 8,2 milyar USD'lik sermaye girişi Temmuz'da da 4,4 milyar USD'lik artışla devam etti. Söz konusu kalemden Ocak-Temmuz 2023 döneminde ise toplam 711 milyon USD'lik sermaye çıkışı yaşandı.

Beklentiler...

Ticaret Bakanlığı'nın açıkladığı öncü verilere göre Ağustos ayında dış ticaret açığı 8,9 milyar USD ile yüksek seyrini sürdürdü. Petrol fiyatlarının üretim kesintilerinin devamına yönelik alınan kararlar nedeniyle nispeten yüksek seyrini sürdürmesinin yanı sıra Türkiye'nin ihracat pazarlarında ekonomik aktivitenin seyrini gösteren ihracat iklim endeksinin Ağustos'ta eşik değerini altına inmesi dış ticaret dengesi üzerindeki risklerin devam edeceğine işaret ediyor. Öte yandan, uluslararası kredi derecelendirme kuruluşlarının son dönemde Türkiye ekonomisine ilişkin yaptığı olumlu değerlendirmelerin etkisiyle cari açığın finansman kalitesinin iyileşme sergileyebileceğini değerlendiriyoruz.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Temmuz 2023	Ocak - Temmuz 2022	2023	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-5.466	-32.178	-42.286	31,4	-58.517
Dış Ticaret Dengesi	-10.477	-50.165	-61.261	22,1	-100.617
Hizmetler Dengesi	5.999	24.132	25.730	6,6	51.667
Seyahat (net)	4.795	18.523	20.760	12,1	39.554
Birincil Gelir Dengesi	-903	-5.498	-6.881	25,2	-9.969
İkincil Gelir Dengesi	-85	-647	126	-	402
Sermaye Hesabı	-25	-30	-110	266,7	-115
Finans Hesabı	-1.078	-16.030	-43.107	168,9	-50.033
Doğrudan Yatırımlar (net)	-392	-4.771	-2.514	-47,3	-6.180
Portföy Yatırımları (net)	-1.160	12.169	-49	-	1.310
Net Varlık Edinimi	-58	4.421	1.712	-61,3	1.786
Net Yükümlülük Oluşumu	1.102	-7.748	1.761	-	476
Hisse Senetleri	734	-3.580	229	-	-229
Borç Senetleri	368	-4.168	1.532	-	705
Diğer Yatırımlar (net)	-2.304	-15.503	-16.789	8,3	-41.644
Efektif ve Mevduatlar	-2.699	-11.571	-12.895	11,4	-37.222
Net Varlık Edinimi	-879	5.249	9.007	71,6	-2.738
Net Yükümlülük Oluşumu	1.820	16.820	21.902	30,2	34.484
Merkez Bankası	32	4.434	13.667	208,2	16.550
Bankalar	1.788	12.386	8.235	-33,5	17.934
Yurt Dışı Bankalar	980	8.418	6.182	-26,6	9.516
Yabancı Para	1.186	5.106	3.689	-27,8	6.212
Türk Lirası	-206	3.312	2.493	-24,7	3.304
Yurt Dışı Kişiler	808	3.968	2.053	-48,3	8.418
Krediler	931	-2.348	141	-	-1.329
Net Varlık Edinimi	232	958	89	-90,7	-1.157
Net Yükümlülük Oluşumu	-699	3.306	-52	-	172
Bankacılık Sektörü	-483	-2.845	307	-	-2.601
Bankacılık Dışı Sektörler	-181	5.744	87	-98,5	2.456
Ticari Krediler	-520	-1.543	-3.998	159,1	-3.044
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-16	-41	-37	-9,8	-49
Rezerv Varlıklar (net)	2.778	-7.925	-23.755	199,7	-3.519
Net Hata ve Noksan	4.413	16.178	-711	-	8.599

Kaynak: TCMB, Ticaret Bakanlığı, Datastream

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Alper Gürler
Bölüm Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Ahmet Berat Ocak
Uzman Yardımcısı
berat.ocak@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Birim Müdürü
erhan.gul@isbank.com.tr

Berkay Arık
Uzman Yardımcısı
berkay.arik@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Utkan İnam
Uzman Yardımcısı
utkan.inam@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.